

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. februarja 1915.

— (Kronika društva „Pravnika.“) Dne 6. t. m. je imel novoizvoljeni odbor sejo, v kateri se je najprvo konstituiral tako-le: g. dr. D. Majaron društveni načelnik, g. dr. O. Papež njegov namestnik, g. B. Bežek tajnik, g. dr. M. vit. Grasselli njegov namestnik; g. dr. Jos. Lavrenčič blagajnik, g. dr. V. Sušnik njegov namestnik; g. dr. A. Švigelj knjižničar; gg. dr. Papež, dr. Sušnik in dr. Švigelj v nadzorstvo društvenega glasila, ki mu ostanejo gg. dr. Majaron glavni urednik, gg. Bežek in dr. vit. Grasselli sourednika. Za poverjenika v Gorici se naprosi g. dež. sod. svetnik dr. R. Sterle namesto g. dr. Žerjava, ki se je preselil v Trst. — V isti seji so se odobrili koraki g. načelnika pri pravosodnem ministrstvu in Državni tiskarni v ta namen, da se novi konkurzni red, poravnalni in izpodbijalni red natisnejo iz Državnega zakonika za društveno zbirko slovenskih zakonov. — Prav tako se je odobrilo ponatis „Zbirke odločb k obč. volilnemu redu za Kranjsko“ iz 1. številke „Slov. Pravnika“ v posebni knjižici, ki pride na prodaj. — Sklenilo se stopiti v dogovor z gotovo osebo, ki prevzame ureditev društvene knjižnice.

— (Odvetniške vesti.) V odvetniški imenik kranjske zbornice sta vpisana dr. Beno Sabothy s sedežem v Kranju, dr. Viktor Ahazhizh s sedežem v Kočevju. — Preselil se je odvetnik dr. W. Riebl iz Kočevja v Celje.

— (Tarifo za nagrade konkurznih in poravnalnih upravnikov) po novem konkurznem in poravnalnem redu namerja v kratkem izdati pravosodno ministrstvo. Prizadetim korporacijam je došel prednačrt dotične ministrske naredbe, da se o njem izjavijo. Odbori odvetniških zbornic naj svoje izjave dološljejo stalni delegaciji avstrijskih odvetniških zbornic, ki mora do konca tega meseca predložiti ministrstvu skupno mnenje.

— (Prva porotna razprava po novem kazenskopravdnem redu) se je v Ljubljani vršila dne 23. marca 1874. Tega je torej nad preteklo 40 let. Obtožen je bil 19 let stari hlapec Juri Zemljak zaradi uboja. Ta Juri Zemljak je bil namreč lastnik prelepe kučme, ta kučma je bila sila všeč posestniku Štiberniku, pa sta se na sv. Štefana dan 1873. v Reboljevi krčmi v Ponovi vasi zanjo pogajala. Štibernik je v zameno ponujal svoj klobuk, po vrhu je še enajst grošev naštel na mizo; krčmar je mešetaril in da pospeši kupčijo, je Štibernika kar pokrtil z Zemljakovo kučmo. Čim je Štibernik čutil kučmo na glavi, je smatral kupčijo za sklenjeno, vstal je in odšel. Zemljak si je primejnani klobuk posadil na glavo, stopil je pred zrcalo, pa dalj ko se je gledal, bolj se je kesal. Mahnil jo je za Štibernikom, da razdere kupčijo. Za vsak slučaj pa je s sabo vzel količek. Tak količek je nekakšen mutasti pravdozrednik; s količkom v roki se dosti laže in uspešneje govori. Toda tudi Štibernik ni bil praznih rok in ko ga je Zemljak došel in nazaj zahteval kučmo, mu je ročno in točno odgovoril s polenom. Zemljak je repliciral in zavihtevši svoje orodje Štibernika odvzad počil po glavi, da se je ta kar zgrudil in drugo jutro za poškodbo umrl. Zemljaka zdaj ni več veselila kučma, pustil jo je, kjer je bila, šel

je na sodišče in se sam ovadil. Tako je prišlo do porotne razprave. Vršila se je v Zatiškem dvorcu.

O zanimanju, ki je vladalo za to novo reč, pričuje to, da so porotniki, ki se dandanes le preradi otesajo svojega častnega posla, došli polnoštevilno, eden sicer prekasno, došel je pa vendar, in odklonjen je bil le eden.

Predsedoval je deželnega sodišča predsednik dr. pl. Luschin; javno obtožbo je zastopal državni pravdnik Persche, zagovarjal je dr. Ahazhizh. Obravnavalo se je zelo obširno in temeljito; obtoženec je dejanje priznaval: niti s silobranom, niti s pijanostjo se ni izgovarjal, dasi se mu je za oboje nudila najlepša prilika, zlasti ker pri poboju razun prizadetih dveh ni bilo žive duše poleg. Le za postranske okolnosti so bile poklicane tri priče in zasllišala sta se dva izvedenca, vendar je razprava trajala od devete zjutraj do sedme zvečer z dveurnim opoldanskim premorom.

Izpraševanja so se živahno udeleževali tudi porotniki. Ko se je po sklenjenem dokazovanju prečitalo edino glavno vprašanje na uboj, je državni pravdnik v začetku svojega govora pozdravil porotnike v imenu državnega pravdnništva, ki obtožuje in stavlja svoje predloge le v ta namen, da pravici in zakonu pomaga k veljavi: enaka je tudi naloga porotnikov.

Pomembnost trenutka je poudarjal tudi zagovornik dr. Ahazhizh. Izvajal je, da je več nego dvajset let preteklo, odkar so porotniki zadnjič sodelovali pri sodbi o navadnih hudodelstvih. Novi kazenskopravni red je temno vrzel od tedaj do danes zaključil in zopet vpeljavši poroto, vzbudil eno glavnih načel državljanske svobode k novemu življenju, kajti zgodovina pričuje, da so svobodni narodi pravico, da sami sodijo o življenju, prostosti, časti in imovini sodržavljanov, vedno smatrali za temeljni steber svobodnega razvoja. Naša porota je mlada sadika, ki jo je treba čuvati, da zopet ne pogine; stvar porotnikov bo, da vestno izpolnjuje svoje odlične dolžnosti, obvarujejo novo napravo in z njo resnico in pravico vseh nevarnosti. Porotniki naj ne iščejo svojega poklica tož, da čim več obtožencev oproste, zakaj kdor je res kršil zakon, mora se pokoriti za svoje dejanje; vendar je boljše, krivca pustiti brez kazni, nego krivim spoznati nedolžnega. Da se pa ne pripeti ne eno, ne drugo — kajti oboje nasprotuje pravici — je porotnikom dolžnost, da jasnega in nepristranskega duha po celotnem vtisku razprave oddajo svoj izrek. V tem zmislu pozdravlja porotnike tembolj, ker je prepričan, da odslej naprej besede zagovornika ne bodo več glas vpijočega v puščavi.

Predlogu javnega obtožitelja zastran potrditve stavljenega glavnega vprašanja se zagovornik ni upiral.

Porotniki so po pol ure trajajočem posvetu z 11 glasovi potrdili krivdo Jurja Zemljaka. Sodni dvor je obsodil obtoženca zaradi hudodelstva uboja na tri leta težke ječe. Prestal je obtoženec to kazen v kaznilnici na Gradu.

Fr. M.

„Slovenski pravnik“ izhaja 15. dne vsakega meseca in ga dobivajo člani društva „Pravnika“ brezplačno; za nečlane pa velja za vse leto 10 K, za pol leta 5 K.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 24 oz. 22.